

Kako je František Pospíšil došao med Moravske Hrvate

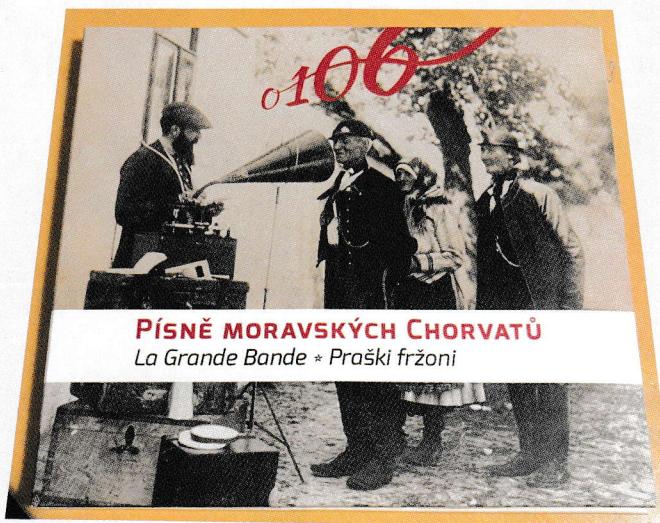
Gradičanski Hrvati živu jur 500 ljet ovde kod nas u Austriji, Madjarskoj i Slovačkoj. Koč-kada su Hrvati živili i u Dolnjoj Austriji i u Češkoj. Hrvate u Češkoj zovemo moravski Hrvati.

Moravski Hrvati danas već ne živu u tri hrvatski seli Frelištof, Prerava i Gutfelj, ar su je pred već od 70 ljet potirali odande. Ipak znamo, kako je glušao njihov jezik i ke jačke su jačili. Kako? No to je bilo tako. Koncem 19. stoljeća, točno 1899. ljeta je cesar u Beču dao osnovati takozvani Fonogramski arhiv. U to vreme su naime izmislili ta-

kozvani fonograf. To je bio aparat, s kim su ljudi mogli snimiti zvuke. Cesaru je bilo jasno, on kani imati mjesto, kade se čuvaju ovakove snimke. A to je bio Fonogramski arhiv.

Tako su ljudi na početku snimili glase drugih ljudi, na primjer glas cesara. Ov Fonogramski arhiv je onda malo kasnije poslao ljudi u druge regije, da bi tote snimili ljudi i njeve jačke i povidajke. Takov jedan je bio František Pospíšil. On je dostao ova-

kov aparat i se je iz Praga dovezao u Gutfelj. To je bilo 1910. ljeta, znači pred 115 ljet! Onde je is-

Možeš najti svih 10 falingov?

kao osebujno stare ljude, ki znaju dobro jačiti. Takovi ljudi su bili Anežka Slunjska i nje bratić Jive Čehovsky. Oni su u to vreme jur kih 80 ljet stari i su poznati, da znaju dobro jačiti. František Pospišil je prosi da bi mu ča zjačili u fonograf. To je veliki aparat s različnimi rogi i antenami. Anežka i nje bratić moraju jačiti u veliki rog. Žato moraju stati ravno preda nje i glasno jačiti u rog. František Pospišil je isto fotografira. Sve te snimke pošalje onda u Fonogramske arhiv, kade se još dandanas nahadjaju. To su prve snimke Hrvatov u Moravskoj.

Iz današnjega Gradišća su u tom Fonogramskom arhivu isto jako stare snimke. Jedna je iz 1912. ljeta, a iz 1936. ljeta postoji cijeli red jačak. Ove jačke jaču četiri muži iz Pandrofa. Oni na primjer jaču Marica, rožica, ča te prosim ili Ako ti je Marko žal. Kaniš znati, kako ove jačke danas glušu? Basbaritenori su novo snimili jačke Drago srce, rožica i Mili jaše krez selo.

Pod ovimi linki je morete poslušati:

Jači s Basbaritenori!

*Drago srce rožica,
ovo ti je žužnjica.*

*Za ku si me prosila,
da b'ju rado nosila.*

*Ča sam imal sve sam dal,
sve rožic sam za ljubav.*

*Sad već nima ter ne dam,
ter je naša ljubav van.*

*Leo, kako si predsta-
viš perfektnu školu?*

Zatvorenu...

